

Dosarul nr. 2r-404/20

Prima instanță: Jud. Noi (jud. Iu. Moldovan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bender (jud. A. Parpalac, S. Vrabii, Sv. Leu)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Ecaterina Morozaan, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ecaterina Morozaan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” cu privire la încasarea plății pentru arendă, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral,

și cererea reconvențională depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor” împotriva Ecaterinei Morozaan cu privire la declararea nulă a contractului de arendă,

împotriva încheierii din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Ecaterina Morozaan împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender,

c o n s t a t ă :

La data de 26 ianuarie 2011, Ecaterina Morozaan a depus în instanța de judecată cerere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” cu privire la încasarea plății pentru arendă, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral.

La 21 iunie 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor” a depus cerere reconvențională împotriva Ecaterinei Morozaan, fiind ulterior concretizată, prin care a solicitat declararea nulității contractului de arendă.

Prin hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoriei Anenii Noi a fost respinsă acțiunea depusă de către Ecaterina Morozaan. S-a admis acțiunea reconvențională depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor” și s-a recunoscut nul contractul de arendă a terenului agricol nr. 9 din 1 martie 2003.

Prin decizia din 12 februarie 2013 a Curții de Apel Bender a fost admis apelul declarat de Ecaterina Moroza, s-a casat hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care: s-au respins acțiunea depusă de Ecaterina Moroza și acțiunea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor”.

Prin decizia din 23 octombrie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Ecaterina Moroza, s-a casat decizia din 12 februarie 2013 a Curții de Apel Bender, cauza fiind restituită la rejudicare la Curtea de Apel Bender.

Prin decizia din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender a fost admis apelul declarat de Ecaterina Moroza, s-a casat integral hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi și s-a emis o nouă hotărâre, prin care: s-au respins acțiunea depusă de Ecaterina Moroza și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor”.

Prin încheierea din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul înaintat de Ecaterina Moroza.

La 6 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Ecaterina Moroza a depus la Judecătoria Anenii Noi, cerere de revizuire împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender și a hotărârii din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi.

Prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, s-a refuzat în primirea cererii de revizuire depusă de Ecaterina Moroza, fiindu-i comunicat despre posibilitatea adresării repetate în instanța competentă să examineze cererea de revizuire (Curtea de Apel Chișinău).

La 9 decembrie 2019, Ecaterina Moroza a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender și a hotărârii din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi.

Prin încheierea din 30 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ecaterina Moroza împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 9 ianuarie 2020 Ecaterina Moroza a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender și a hotărârii din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi, în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Ecaterina Moroza împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender.

La 8 iulie 2020, Ecaterina Moroza, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă a declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare și casarea încheierii contestate cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de revizuire.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată, o consideră ilegală și nefondată. Or, temei de înaintare a cererii de revizuire a servit prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, și anume faptul că au devenit cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei care nu au putut fi cunoscute

revizuentului. Astfel, în baza certificatului eliberat de Arhiva Agenției de Privatizare Anenii Noi din 21 noiembrie 2019, se confirmă că împreună cu mama sa Ana Filipașco dețineau în natură în comuna Cobusca Nouă cote câte 3, 05 ha și respectiv Societatea cu Răspundere Limitată urmează să îi achite suma pentru arendă integral, deoarece deținea în proprietate terenul dat.

A menționat că instanța de apel nu a examinat multiaspectual toate cele invocate de revizuentă, nu a motivat suficient încheierea contestată, și în final a adoptat o soluție ilegală.

A afirmat că instanța de judecată trecând cu vederea argumentele revizuentei, a încălcat și prevederile art. 238 alin. (2), 240 alin. (1), 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, care obligă instanța să cerceteze circumstanțele invocate și să motiveze respingerea acestora.

A susținut că Curtea de Apel Chișinău a încălcat și dreptul revizuentei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, dat fiind faptul că nu a examinat argumentele din cererea de revizuire, limitându-se la fraze de ordin general că acțiunea nu ar fi întemeiată.

În drept, și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 448, 449 alin. (1), 453 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 3368 din 23 martie 2020, se confirmă faptul că Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 19 martie 2020 (f.d.212, Vol. II), însă date despre recepționarea încheierii la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că Ecaterina Moroza, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 21 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul menționează că revizuirea este mijlocul procesual prin care sunt atacate hotărârile judecătorești definitive care conțin grave erori de fapt, erori puse în lumină ca urmare a descoperirii unor fapte și împrejurări necunoscute instanței și deci, inexistente în materialul probator de la dosar.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din analiza dispozițiilor art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se întemeiază pe descoperirea de fapte sau împrejurări noi esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România [MC]*, nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999-VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuientului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuientul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Deci, pentru revizuirea unei decizii, este necesar ca să fie noi faptele sau împrejurările invocate, adică, orice situație, stare care în mod autonom sau prin coroborare cu alte probe poate duce la dovedirea netemeinicii hotărârii.

La caz, prezenta cerere de recurs a fost înaintată împotriva încheierii din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ecaterina Morozan, împotriva deciziei din 5 iunie 2014 a Curții de Apel Bender.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că Curtea de Apel just a apreciat temeiurile cererii de revizuire ca nefiind concludente și că ar rezida din interpretarea greșită a prevederilor art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Or, cele invocate de revizuientă nu se încadrează în condițiile cerute pentru ca o circumstanță să fie categorisită ca fiind una nouă în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

În raport cu conținutul cererii de recurs și în sensul normelor de drept procedural enunțate instanța de recurs reține că instanța de apel corect a respins cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Or, temeiurile de revizuire urmează a fi prevăzute în legislație în mod obiectiv și exhaustiv, astfel încât nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

În hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a menționat că o derogare de la principiul res judicata este justificată doar atunci când este necesară datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În astfel de condiții, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, fapt ce impune situația respingerii recursului și menținerii încheierii din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Ecaterina Morozan, reprezentată de avocatul Ion Căpățînă.

Se menține încheierea din 19 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă civilă, la cererea depusă de către Ecaterina Morozan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” cu privire la încasarea plății pentru arendă, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral, și cererea reconvențională depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor” împotriva Ecaterinei Morozan privind declararea nulă a contractului de arendă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu